

आज मिति २०७७ साल अषाढ ०९ गते विक्रमीदि १५ बजे मनहरी गाउँकार्यपालिकाको बैठक गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री एकराज उप्रेती ज्यू को अध्यक्षतामा तपशिल बमोजिमको उपस्थितिमा वसी निम्नानुसार निर्णय गरियो ।

### उपस्थिति

श्री एकराज उप्रेती

गाउँपालिका अध्यक्ष

अध्यक्ष

श्री मनिला विष्ट

गाउँपालिका उपाध्यक्ष

उपाध्यक्ष

श्री आनन्द घलान

२ नं. वडा अध्यक्ष

सदस्य

श्री गोपिलाल मोक्तान

६ नं. वडा अध्यक्ष

सदस्य

श्री ठाकुरराम तितुङ्ग

७ नं. वडा अध्यक्ष

सदस्य

श्री दिलबहादुर स्याइतान

८ नं. वडा अध्यक्ष

सदस्य

श्री ध्रुव खड्का

४ नं. वडा अध्यक्ष

सदस्य

श्री .....

३ नं. वडा का.बा. अध्यक्ष

सदस्य

श्री साधुराम अधिकारी

९ नं. वडा अध्यक्ष

सदस्य

श्री शिव प्रसाद खनाल

१ नं. वडा अध्यक्ष

सदस्य

श्री शुभराज थिङ्ग

५ नं. वडा अध्यक्ष

सदस्य

श्री कृष्ण विडारी

महिला सदस्य

सदस्य

श्री पम्फा रोक्का

महिला सदस्य

सदस्य

श्री राधा देवि खुकुराल पाठक

महिला सदस्य

सदस्य

श्री राममाया प्रजा चेपाड

महिला सदस्य

सदस्य

श्री गीता कुमारी प्रजा

दलित वा अल्पसंख्यक सदस्य

सदस्य

श्री देवराज चौलागाई

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सचिव

आमन्त्रित/बैठक सहयोगी

लेखा अधिकृत

श्री संगीता अधिकारी

मनहरी गाउँ  
जाउँ कार्यपालिकाको का  
र्यालय, सक्रियता पर  
वाजमती प्रांगण, नेपाल

#### निर्णय नं. १

यस मनहरी गाउँपालिकाको आगामी आ.ब.०७७/०७८ को लागी तयार गरिएको संलग्न अनुसुची-१ बमोजिमको निति तथा कार्यक्रम मिति २०७७/०३/१० गते बस्ने सातौं गाउँसभामा छलफल तथा स्वीकृतिकालागी पेश गर्ने गरि अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।

#### निर्णय नं २

यस मनहरी गाउँपालिकाको आगामी आ.ब.०७७/०७८ को लागी कर तथा गैर कर का दरहरु निर्धारण गरि राजस्व परामर्श समितिबाट तयार गरि पेश हुन आएको संलग्न अनुसुची-२ बमोजिमको आर्थिक ऐन-२०७७ थप छलफल तथा स्वीकृतिकालागी सातौं गाउँसभामा पेश गर्ने गरि अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।

#### निर्णय नं ३

मनहरी गाउँपालिकाबाट आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को सेवा र कार्यहरुमा खर्च गर्न सञ्चित कोषबाट केही रकम झिक्ने र खर्च गर्ने सम्बन्धमा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिबाट तयार गरि पेश गरेको संलग्न अनुसुचि-३ बमोजिमको विनियोजन बिधेयक र सो बिधेयकमा भएको योजना/कार्यक्रम उल्लेख भएको अनुसुचीहरुमा व्यापक छलफल गरि स्वीकृत गर्न सातौं गाउँसभामा प्रस्ताव पेश गर्ने गरि अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।

#### निर्णय नं ४

मनहरी गाउँपालिकाले आ.ब.०७६/०७७ को लागी नदिजन्य पदार्थ(दुङ्गा गिटि बालूवा ग्रामेल आदि)निकासीमा प्रदेश कानून बमोजिम लगाईने निकासी कर संकलनकालागी ठेक्का लगाईएकोमा सो ठेक्काको म्याद समाप्त हुनु अगावै बिव्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोरोना भाईरस महामारीको कारण झण्डै १.५ महिना बन्दाबन्दी (Lockdown) भएको कारण निकासी कार्य अवरुद्ध हुंदा ठेक्काको शर्त बमोजिम राजस्व संकलन प्रभावित भई नोकसानी व्यहोर्न परेकोले सो सम्बन्धमा मनासिब निर्णय हुन भनि उकेदार श्री रि.वि.कन्ट्रोक्सन प्रा.लि.ले मिति २०७७/०२/२५ गा दिएको निवेदनको व्यहोरा बगोजिग नोकसानी भए नभएको वा थप सहुलियत सुविधा वा म्याद थप गर्नु पर्ने नपर्ने लगायतको निर्णय हुन आगामी गाउँसभामा पेश गर्न स्थानिय राजस्व परामर्श समितिबाट समेत राय प्राप्त गरि सो सम्बन्धमा निर्णयार्थ गाउँसभामा प्रस्ताव पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

#### निर्णय नं ५

कर्मचारी प्रोत्साहन मापदण्ड २०७५ बमोजिम कर्मचारीहरुलाई मासिक प्रोत्साहन भत्ता भुक्तानी मर्न सुचक सहीत मुल्यांकन गर्ने र सोको आधारमा आ.ब.०७६/०७७ को श्राबण देखि अषाढ सम्मको नियमानुसार खर्च लेख प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई अखित्यारी प्रदान गर्ने निर्णय गरियो । साथै सो कामकोलागी तयार भएको स्व:मुल्यांकन फारम स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो । प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गर्दा यस अघि कोभिड-१९ बिपदको व्यवस्थापन काममा खटिनेलाई उपलब्ध गराउने गरि निर्णय भएका कर्मचारी हरुलाई लकडाउन अवधिभर त्यसै निर्णय बमोजिम, अन्य काममा भत्ता उपलब्ध गराउने गरि खटिएकालाई सो अवधिमा दोहोरो नपर्ने गरि र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई स्व:मुल्याङ्कन भर्न अनिवार्य नहुने गरि व्यवस्थापन गर्न समेत अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

#### निर्णय नं ६

प्रमाणित अधिकृत  
उपलब्ध  
प्रमाणित अधिकृत

तपशील:

गांउपालिका बाटु  
समितिबाट भएका द्वारा  
रजौया, नक्तातर  
बोगमती प्रदेश, नेपाल

सि.नं	साबिक नाम	हाल कायम गर्ने पने नाम	साबिक बिनियोजन	परिवर्तित बिनियोजन	योजनामा
१	प्रजा बाखा पालन कार्यक्रम	लाउरे चोक हुडै जगल बाटो स्तरीकरण	१०००००	१०००००	
२	जिम सामग्री खरीद	लाउरे चोक हुडै जगल बाटो स्तरीकरण	३०००००	३०००००	
३	छनेश्वर प्रा.वि.जाने बाटो स्तरीकरण	छनेश्वरी मंदीर जाने बाटो स्तरीकरण	२५००००	२५००००	

#### निर्णय नं ९

मनहरी गाउपालिकाको बालिका सुरक्षा कार्यक्रम अन्तरगत बालिका बिमाका लागी प्राप्त आवेदन हरु मध्यबाट सो बिमा कार्यक्रम संचालन कार्यविधिमा उल्लेखित समितिबाट छनौट भई सिफारिस भएका बालिका हरुको नाम स्थीकृत गरि नियमानुसार जिबन बिमा गरिदिने निर्णय गरियो ।

#### निर्णय नं १०

मिति २०७६/११/२१ को छैठी गाउसभाबाट कृषि पशुपालन तर्फको खर्च नभएका योजना/कार्यक्रममा बाकी रहेको रकम कृषकलाई टनेल, मल/बिउ, लगायत कृषि सामग्री अनुदान शीर्षकमा राख्ने गरि संसोधन निर्णय भएका मध्य बस्ती बिहिन कृषि बगर खेती/घास लेव संरक्षण तथा नसरी शीर्षकबाट गाउसभा भन्दा अधिनै कार्यक्रमकोलागी पेशकी उपलब्ध गराईएकोले हाल सो कार्यक्रम सम्पन्न समेत भई बिल भरपाई प्राप्त भएको हुँदा गाई ढुवानी ५० प्रतिशत अनुदान शीर्षकबाट रकम भुक्तानी दिई कार्यक्रम फरफारक गर्न रु. ११००००, बिनियोजन गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय प्राप्ति  
गाउपालिका  
प्रकाशन बिभाग  
प्रकाशन बिभाग

गोपनीय राजदूती का  
आउट प्रालिका



# मनहसी आउटप्रालिका



आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को  
नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्य

निधन  
राजदूती

कार्यपालिकाको  
उद्देश्य समूह  
नेपाल, सुखि नेपाली को परिकल्पनामा समेत  
सहयोग पुग्ने विश्वास समेत लिएको छु ।

मनहरी गाउँपालिकाको आ.व. २०७७/७८ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न वनेको अर्थ विधेयक, स्थानीय तहको आर्थिक विधेयक सम्मानीत सभा सामु पेश गरेको छु । त्यस्तै मनहरी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८को सेवा र कार्यहरुको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमास्थानीय तहको विनियोजन विधेयक समेत सम्मानित सभा सामु पेश गरेको छु ।

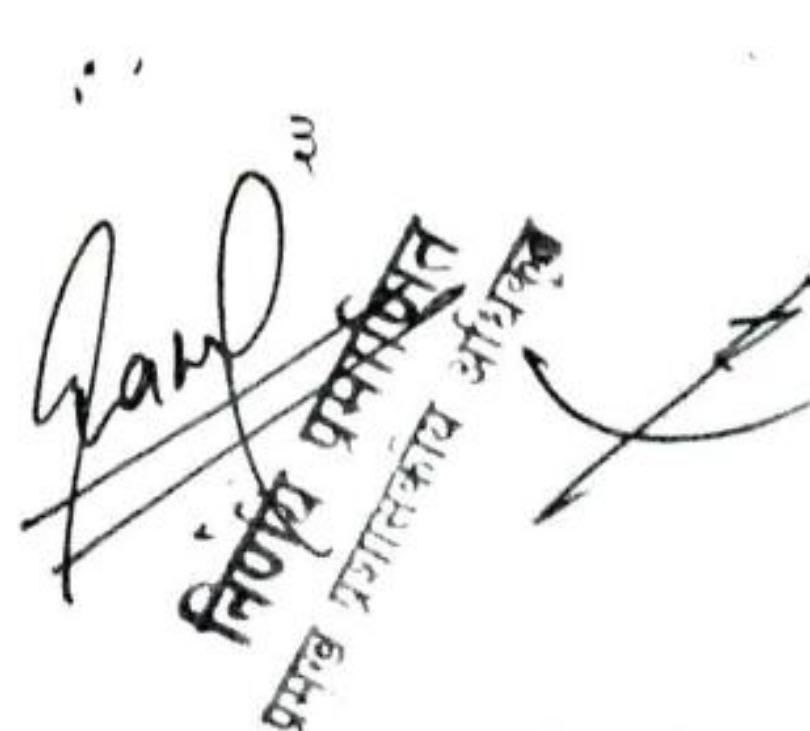
### सभाअध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आ.व को वजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नु अघि संक्षिप्त रूपमा गत आर्थिक वर्षको यथार्थ प्रगति विवरण र चालु आर्थिक वर्षको संशोधित विवरण प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

गत आ.व. ०७५/०७६ मा यस गाउँपालिकामा विभिन्न शिर्षक मा कुल एकहत्तर करोड दश लाख पाँच हजार तिनसय अठहत्तर रुपया आम्दानी र गत विगतको जिम्मेवारी रु.पाँच करोड बयासी लाख बाइस हजार दुईसय उन्नानअसि गरि कुल छैयत्तर करोड त्रियासी लाख सत्ताइस हजार छ्यस सन्ताउन्न आम्दानी जम्मा भएकोमा विभिन्न शिर्षकमा, चालु तथा पुजिगत खर्च गरि कुल छपन्न करोड सत्तरी लाख अठासी हजार पाँचसय बत्तिस रुपैया खर्च भई रु.विस करोड बाह लाख उन्नानचालिस हजार एकसय पच्चिस रुपैया मौज्दात रहन गएको छ ।

उक्त आ.व मा सम्पन्न भएका तिनसय तिसयोजना तथा कार्यक्रमहरूबाट तपसिल वमोजिमका उपलब्धिहरु हासिल भएको व्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छु ।

सि.न.	बिषयगत श्रोत	इकाई	परिमाण
१	सडक		
१.१	नया ट्रायाक ओपन	मिटर	३०८००
१.२	ग्रेभल	मिटर	२१५५०
१.३	पक्की स्ल्याव ढलान	मिटर	४१५०
१.४	कालो पत्रे	मिटर	९८९.५
२	पुल पुलेसा		
२.१	बक्स कल्भर्ट	वटा	९
२.२	हयुमपाईप कल्भर्ट	वटा	२२
२.३	कजवे	वटा	९
२.४	आर.सि.सि कल्भर्ट	वटा	९
३	खानेपानी		
३.१	सार्वजनिक धारा निर्माण	वटा	२७
३.२	मर्मत	वटा	३
३.३	पाईपलाईन विस्तार	मिटर	२२ हजार
३.४	ट्युबेल धारा जडान	वटा	१४
४	भवन		
४.१	सहकारी भवन	वटा	६

  
 क.प. श्रेष्ठ  
 कार्यपालिकाको  
 उद्देश्य समूह  
 नेपाल, सुखि नेपाली

श्री गण्डराजी नारदपाठ्यालय

यिनै सम्भावना र चुनौति विच आगामी आर्थिक वर्षको तयार गरेको छ जसको लक्षआर्थिक, सामाजिक तथा समन्वयायीक विकास सहित मनहरीलाई समृद्ध कर्त्तव्यात्मक प्रदेश, रहस्यो छ।

माथिका लक्ष्य तथा उद्देश्य हासिल गर्नका लागि आगामी आर्थिक वर्षको नीति, कार्यक्रम, प्राथमिकता तथा बजेट प्रस्तुत गर्न गईरहेको छ।

## १. आर्थिक विकास

### १.१ कृषि तथा पशुपालन

- खेती योग्य जग्गा बाखो राख्न नपाउने गरि खालि जग्गाहरुमा सामुहिक कृषि को अवधारण अनुरूप समूह मार्फत सामुहिक खेती कार्यक्रम संचालन गरि स्वरोजगार मुलक कार्यक्रम संचालन गर्न प्राविधीक सहयोग साथै अनुद्धनको व्यवस्था गरिनेछ।
- कोरोना भाइरसका कारणले प्रभावित भई वैदेशिक रोजगारीवाट फर्किएका तथा मुलुकका अन्य भूमागवाट फर्किएका रोजगार विहिन भएका उत्कृहस्तलाई कृषि तथा व्यवसायीक पशुपालन कार्यक्रम मार्फत स्वरोजगार बनाउन आवश्यक प्रवन्ध मिलाईनेछ।
- कृषि तथा पशुपालन कार्यलाई पुर्ण व्यवसायिक बनाउन उत्कृष्ट कृषक अनुदान कार्यक्रम निरन्तरता दिईने छ।
- गाई, भैसिमा दिई आएको निशुल्क कृतिम गर्भाधानलाई निरन्तरता दिईएको छ।
- तरकारी, माछा र मह जस्ता तुलनात्मक लाभ भएका वस्तुको उत्पादन तथा व्यवसायीकरणलाई प्रोत्साहन गर्दै कृषि जन्य पदार्थ सङ्कलन केन्द्र क्रमश निर्माण गर्दै लिगाने छ।
- माटो परिक्षण सिविर संचालन गरि सबै वडाहरुमा माटो सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- कृषिकार्यको लागि आवश्यक रासायनिक मल तथा मुलवित तथा उन्नत विज वितरण तथा सोमा अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरतादिईने छ।
- अगर्यानिक कृषि पकेट क्षेत्रको विकासका लागि एक वडा एक अगर्यानिक फर्म स्थापना गर्न प्राविधिक सहयोग र अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ।
- दुग्ध उत्पादनमा प्रोत्साहन गर्न दुग्ध संकलन केन्द्र डेरीमा दुग्ध विक्रि गर्ने किसानलाई प्रति लिटर रु.एक अनुदान दिई आइएकोमा शत प्रतिशत वृद्धि गरिप्रति लिटर रु.दुई उपलब्द गराइनेछ।
- गाउपालिका क्षेत्रभित्रका खेतियोग्य जग्गाहरु बाखो राख्न नपाईने निति अवलम्बन गरिनेछ। परम्परागत खेति प्रणालीलाई प्रतिस्थापन गरि उत्पादनमा विविधिकरण मार्फत कृषिलाई आधुनिकीकरण गरिनेछ।
- गाउपालिका स्तरमा भूमी बैंकको स्थापना गरिनेछ। भूमी बैंक मा प्राप्त भएका जग्गाहरु सामुहीक खेती प्रणाली मार्फत परिचालन गरि उत्पादनशिलकार्यमा प्रयोग गरिनेछ।
- एक वडा, एक क्षेत्र, एक बालीको नितिलाई प्राथमिकता दिईने छ। हरेक वडाको सम्भाव्यता अध्ययनको आधारमा पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरि कृषिलाई आधुनिकीकरण गरिनेछ।
- गाउपालिका क्षेत्र भित्रका एक हजार लैना पशुहरुलाई विमागर्न आवश्यक विमा प्रिमिएम रकम मा ५० प्रतिशत अनुदान दिईनेछ।
- उन्नत नस्लका बोका५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गर्ने कार्यक्रमलाई अगाडी बढाईने छ।
- १.२ सहकारी तथा टोल विकास संस्था**
- विपन्न तथा पिछडिएकां वर्ग तथा समुदायलाई सहकारीमा संगठित गरी सहकारीलाई सरकार र निर्जी क्षेत्रको परिपूरकको रूपमा भूमिका खेल सक्ने गरी स्थानीय अर्थतन्त्रको सबल स्तम्भको रूपमा विकास गरिनेछ।



- “कार्यपालिकाको कार्यालय”  
स्पॉन्सर द्वारा दिए गए प्रदेशी पार्क नामांकण गरि आवश्यक पूर्वाधार  
विकास गर्ने लगानी गरिने छ।
- बडा नं. ९ मा रहेको राजमार्ग पिकनिक स्पॉन्सर द्वारा दिए गए प्रदेशी पार्क नामांकण गरि आवश्यक पूर्वाधार विकास गर्ने लगानी गरिने छ।
  - बडा नं. ३ मा रहेको ऐतिहासिक मिठुकाली मन्दीरको जिर्णउद्धार गरि तयार भएको डिपि आर बमोजिमको कार्यक्रमहरु क्रृगाडी बढाइने छ।
  - विभिन्न जंगलि जिव जस्तु अवलोकन गर्ने उपयक्त हुने बडा नं. ५ मा रहेको शिखर पिकनिक स्थललाई प्याटकीय क्षेत्रको रूपमा विकासगर्ने आवश्यक लगानी गरिने छ।
  - यस क्षेत्रका समाजसेवी स्व. गोपाल बहादुर न्यौपानेको स्मृतीमा मनहरी बडा नं. ९ ज्यामिरेमा गोपाल स्मृती पार्क निर्माण गर्दै लगिनेछ।

## २. पूर्वाधार विकास

### २.१ सडक

- गाउँपालिकाको गैरवका आयोजनाको रूपमा अगाडी बढाइएको रजैया लामीटार मकरी सडक अन्तरगत पर्ने ५ वटा पक्की पुलहरुको निर्माण आगामी दुई वर्षभित्र सम्पन्न गरिनेछ। आवश्यक बजेट विनियोजन गरि आगामी दुई आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिनेछ।
- अन्य महत्वपूर्ण सडकहरुमा कालोपत्रे गर्ने तथा ढलान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। अन्य नयाँ स्थानको सडकको सम्भाव्यता अध्ययन गरी डी.पी.आर. तयार गरिने छ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा प्राथमिकतामा परी विगतदेखि नै कमागत रूपमा सञ्चालन भइरहेका सडक आयोजनाहरुलाई बजेट विनियोजन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- सञ्चालनमा रहेका सडक आयोजनाहरुको लागि नियमित मर्मत सम्भार गर्ने मर्मत सम्भार कोष विनियमावली बमोजिम निश्चित प्रतिशत रकम कोषमा राख्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- संघ तथा प्रदेश सरकार संगको सह लगानीका आधारमा सम्पुरक कोष मार्फत ठुला सडक तथा पुल र तटबन्धन निर्माणको योजना अगाडी बढाइनेछ।
- सडक निर्माण गर्दा नाला निर्माणलाई अनिवार्य गरी हरित सडकको अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्दै सडकहरुको दायाँ वायाँ वृक्षारोपण गर्दै लगिने छ।
- साफेदारी पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम अन्तरगत नगद जनसहभागितामा आधारित आयोजनाहरुमा प्राथमिकता दिइने छ। वस्ती स्तरका सडकहरुमा स्थाव ढलान तथा कालोपत्रे गर्ने कार्यको लागि कम्तीमा ४० प्रतिशत नगद जनसहभागिता जुटेमा प्राथमिकताका आधारमा सम्पुरक कोषबाट जुनसुकै बेला लगानी गरिने छ।
- पूर्व गर्नी किनार तटबन्धन क्रमागत योजनालाई प्रभावकारी बनाउन केन्द्रीय सरकार समक्ष पहल गरिने छ।
- गाउँपालिका भित्रका बजार क्षेत्र तथा बजार उन्मुख टोल वस्तीहरुका सडकहरुमा वैकल्पिक ऊर्जा मार्फत “उज्यालो सडक” कार्यक्रम तर्जुमा एंव कार्यान्वयनलाई निरन्तरता दिइनेछ। खानेपानी तथा सरसफाई
- निर्माणको चरणमा रहेका विभिन्न वृहत खानेपानी योजनाहरु यसै आवामा सम्पन्न गर्ने गरि रकम विनियोजन गरी सम्पन्न गरिने छ। सम्पन्न भई सञ्चालनको तयारीमा रहेका आयोजनाहरु तुरन्त

प्रकाश अधिकारी  
कार्यपालिका कार्यालय  
प्रदेशी प्रदेश

प्रदेशी प्रदेश  
अधिकारी  
कार्यपालिका कार्यालय

संचालन गर्न आवश्यक प्रबन्ध मिलाईनेछ। गाउँपालिकाको कार्यालय, सकूलतामुख्यमन्त्रीको प्रदान, मार्फत सम्पूर्ण आयोजनाहरूको विस्तृत अध्ययन गरि डि.पि.अफ्लाम्यार्को प्रदान गरिनेछ।

- गाउँपालिका स्तरीय एक खानेपानी बोर्ड गठन गरिने छ। खानेपानी बोर्ड मार्फत सम्पूर्ण योजनाहरूलाई दिगो एवं भरपर्दो रूपमा संचालनको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- मनहरी गाउँपालीकालाई पूर्ण सरसफाई युक्त पालिकावनाउनको लागि खानेपानी तथा सरसफाईका क्षेत्रमा कायरेत सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रहरूसंग समन्वय र सहकार्य गरी पूर्ण सरसफाईका पाँच प्लस एक सूचकहरूलाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन पहल गरीन्छ।
- ल्याण्डफिल साईड निर्माण कार्य यसै आर्थिक वर्षवाट शुरुवात गरिनेछ। सरसफाईको क्षेत्रमा सावजनिक तथा निजिक्षेत्र परिचालन गर्ने गरि सार्वजनिक निजि साझेदारी नीति अवलम्बन गरिनेछ।

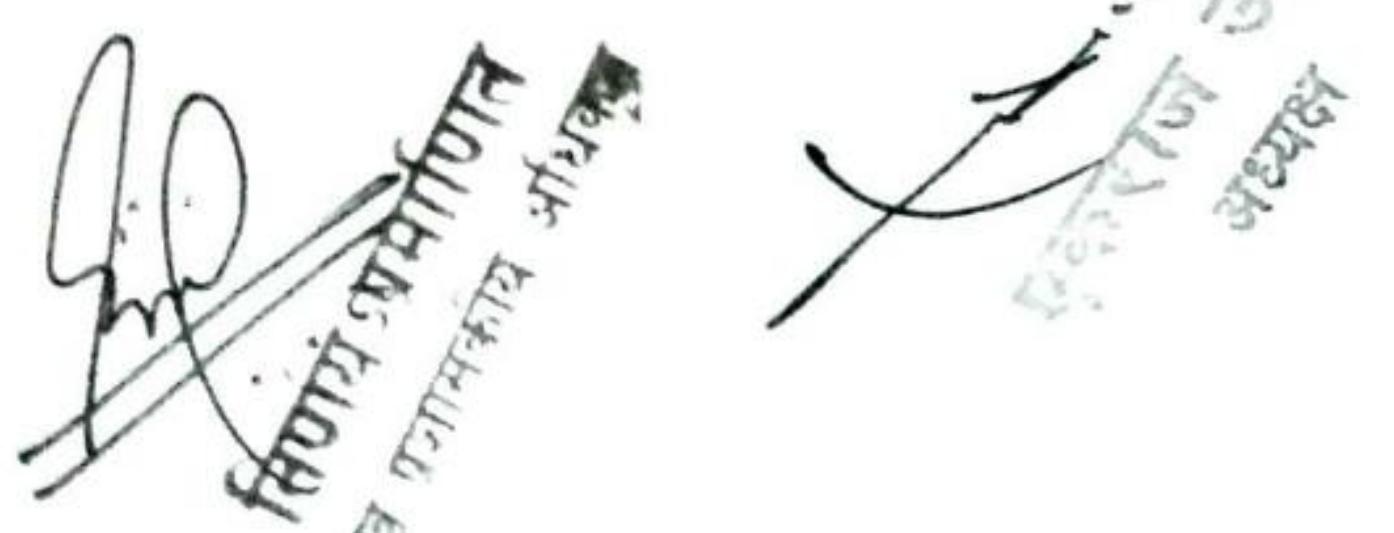
## २.३ सिचाई

- कृषि पकेट क्षेत्रहरूको पहिचान गरी जनसहभागितामा आधारित सिचाई कार्यक्रमनिर्त्तार सञ्चालन गरिनेछ।
- सघ, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारको सहलगानीमा संचालन हुने वृहत सिचाई आयोजनाका साथै पालिका स्तरबाट संचालन हुने साना सिचाई कार्यक्रमलाई समेत प्राथमिकतामा राखिनेछ।
- निमाणाधिन सिचाई आयोजनालाई प्राथमिकता दिईनुका साथै पुरा भैसकेका योजनाहरूको मर्मत सम्भार कार्य गर्दै पारदर्श बनाउनको लागि उपभोक्ता समितीलाई तालिमद्वारा सक्षम बनाइनेछ।
- सिचाई सुविधा कम भएका कृषिक्षेत्रहरूमा डिप वोरिङ तथा लिफ्टिङ सिचाई आयोजनाहरू संचालन गर्ने प्राथमिकता दिईनेछ।

## २.४ विद्युतिकरण एवं वैकल्पिक ऊर्जा

- विद्युत प्राधिकरणसंगको सहकार्यमा संथा स्थानीय सरकारके स्रोतवाट काठका पोलहरू प्रतिस्थापन गरिने काय निरन्तर गर्दैवडाहरूमा सौर्य ऊर्जाको प्रयोगलाई प्रोत्साहित गरिनेछ।
- नून भोल्टेज सप्लाईको कारण भएको अवरोधहरूलाई हटाउन गतविगत देखि संघिय सरकार समक्ष पहलगरिएकोमा हाल सम्म त्यसको ठोस कार्यक्रम शुरुवात नभएको हुदा सो कार्यक्रम यथासिध्य संचालन गर्न आवश्यक समन्वय तथा पहल गरिनेछ।
- विद्युत सेवा नपुगेका टोल वस्तीहरूमा विद्युत सेवाको पहुच वृद्धि गर्नुका साथै सौर्य वत्ति वितरण मार्फत "जनताको कर, जनताको घर उज्यालो मनहरी शहर अभियान"लाई निरन्तरता दिईनेछ।
- "घर भित्रको वायु प्रदूषण मृक्त" गाउँपालिका घोषणा गर्ने अभियानको थालनि गर्न निम्न कार्यक्रम हरूलाई उचित अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ।
  - सुधारिएको चूलो जडान।
  - गोवरस्यास प्लान्ट।
  - सौर्य ऊर्जा।

## २.५ युवा तथा खेलकुद तथा अन्य खेलकुद पूर्वाधार



- गाउँपालिकाको कार्यपालीकामा अन्तर्गत स्तरको मदन भण्डारी स्मृति*
- संघ तथा प्रदेश सरकारको समेत लगानीमा वडा नं. ४५३, मार्गसंख्या १०३ त्रिय स्तरको मदन भण्डारी स्मृति रंगशाला निर्माण कार्यलाई संघ तथा प्रदेश सरकार संग्रही सम्बन्धमा अगाडी वढाईने छ।
  - युवा लक्षित स्वरोजगारमूलक, सीपमूलक र क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
  - गाउँपालिका स्तरिय खेलकुद, विकास समितिको संस्थागत विकास गरि समग्र खेलकुद विकासको जिम्बेवारी प्रदान गरिनेछ। उक्त समिति मार्फत खेलकुद सम्बन्ध योजना तर्जुमा गरि खेलकुद प्रशिक्षक नियुक्तिको प्रकृया अगाडि वढाईनेछ।
  - विभिन्न स्तरको फुटबल/अन्यखेलकुद प्रतियोगिता घोषणागरी प्रतियोगिता आयोजना गरिने छ।
  - मकवानपुर गोल्डकप, अध्यक्ष कप फुटबल प्रतियोगिता र उपाध्यक्ष कप महिला भलिबल प्रतियोगिता लाई निरन्तरता दिईनेछ।
  - सार्वजनिक पार्क स्थापना, संरक्षण र सञ्चालन गर्ने कार्यलाई वढावा दिई गाउँपालिका भित्रका व्यायाम केन्द्र तथा योग साधना केन्द्र निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
  - राष्ट्रिय युवा परिषदसंगको सहकार्य र समन्वयमा नमुना युवा सांसद सम्बन्ध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।

### ३. बातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

#### ३.१ वन, वनस्पति, भूसंरक्षण वातावरण :

- विकास आयोजना सञ्चालन गर्दा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गर्ने परिपाठीलाई संस्थागत गर्दै लाग्नेछ। साथै जलवायु परिवर्तनको नकारात्मक असरलाई न्यूनीकरण गर्न सम्बन्धित निकायहरुको सहकार्यमा विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।
- गाउँपालिकास्तरका हरेक कार्यक्रम तथा आयोजना सञ्चालन गर्दा वातावरण मैत्री वनाई गाउँपालिकामा वातावरण मैत्री स्थानीय शासनको अवधारणालाई कार्यान्वयन तहमा उतार्ने प्रयास गरिनेछ।
- सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरुसंगको सहकार्यमा वृक्षारोपण र वन संरक्षण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ऐलानी पर्ती सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण गर्ने कार्य लाई निरन्तरता दिईनेछ। हालसम्म पहिचान तथा नक्सांकन भएका सार्वजनिक तथा पर्ती जग्गाको संरक्षणगर्न अतिक्रमित जग्गा खालि गराउने तथा खालि जग्गाहरुमा धेरावार गर्नेकार्यलाई प्रार्थामिकताका साथ अगाडि वढाईनेछ।
- विपद व्यवस्थापन संग सम्बन्धित सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय संगको समन्वयमा प्रभावकारी विपद व्यवस्थापनको लागी कार्ययोजना वनाई लागू गरिने छ। सरोकारवालाहरु संग सहकार्य गरी चुरे संरक्षणमा ध्यान दिईने छ। जोखिम युक्त स्थानमा रहेका एवम् जंगल सिमाना जोडिएका संकटापन्न क्षेत्रमा वसोवास गर्ने तथा वाढी, फैहरो पिडित तथा विस्थापित परिवारलाई स्थानान्तरण वा पुनरस्थापनाको लागि पहल गरिनेछ।
- चुरे संरक्षण कार्यलाई राष्ट्रपति चुरे संरक्षण कार्यक्रम संग सहकार्य गरि निरन्तरता दिईनेछ।
- विपद व्यवस्थापन कोष सञ्चालन निर्देशिका वमोजिम विपदवाट प्रभावित परिवारलाई राहत तथा उद्धार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- जलवायु अनुकूलन तथा जैविक विविधता सम्बन्ध विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- यस मनहरी गाउँपालिकाका केही क्षेत्रहरु चट्टाडका दृष्टीकोणले अति संवेदनशिल क्षेत्र देखिएको हुँदा यसवाट हुने जनधनको क्षेत्री न्यूनिकरण गर्न आवश्यक कार्यक्रम पहिचान गरि कार्यान्वयन गरिने छ।



- बन पैदावरमा आधारित काठु उद्घोगमन्त्रालयको सुनिश्चित मापदण्ड लगायतका व्यवस्था परिमार्जन गरी भविजिकरण गर्ने तथात्र सरकार समझ अनुग्रह गरिनेछ ।
- नदीजन्य लगायत प्राकृतिक धोनमा आधारित कच्चा पदार्थको उत्खनन पशोधन तथा निकासी कायलाइ मापदण्ड बनाइ कार्यान्वयनमा सहजीकरण गरिने छ ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन ले दिएको अधिकारलाई प्रयोग गरि भौतिकी तथा व्यवस्थापन समितिलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

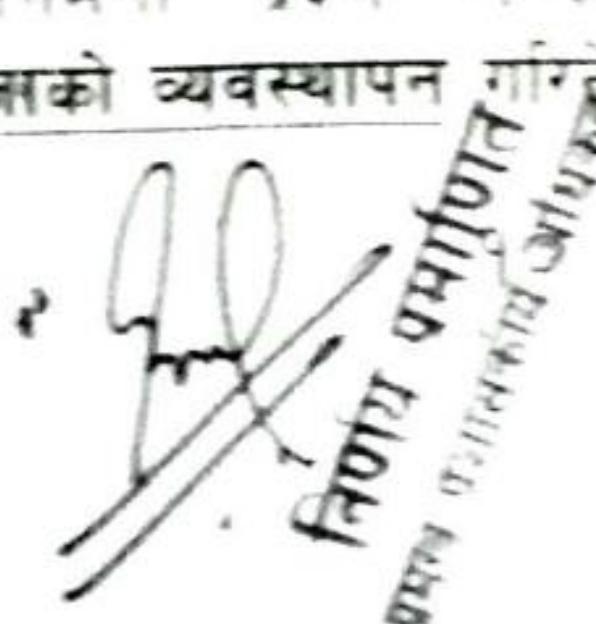
#### ४. सामाजिक विकास

##### ४.१ वस्ति तथा शहरी विकाश

- भूमि सम्बन्धि उच्चस्तरिय समिति सगको सहकार्यमा यसै वर्षवाट भूमिहिन सुकुम्बासी, भूमिहिन दालिन तथा अव्यवस्थीन बसोबासिको लगात सकलन, जग्गा पहिचान तथा जग्गा नापजाँच कार्यको शुरूवान गरिनेछ ।
- सघ तथा प्रदेश सरकारको समन्वयमा पर्ने जग्गा छानौट गरि भूमिहिन सुकुम्बासीहरूलाई एकिकृत वस्ती निर्माण गरिर बसोबासको प्रबन्ध मिलाइने छ ।
- भू उपयोग नीति तथार पारी व्यवस्थित वस्ति तथा कृषि र संरक्षण योग्य जमिन पहिचान गरीने छ ।
- भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड २०७५ लाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- सम्पूर्ण गाउँपालिका भेत्रमा भवन निर्माण आचार सीहिना कडाइका साथ लागू गरिने छ ।
- जनमुखी जनता आवास कार्यक्रम संचालन गरि गाउँपालिका भित्रका फुसको छाना विस्थापन गरि जम्मापाना विनरण गर्ने कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिका भेत्र भित्र रहेका सावंजनिक पर्ने तथा सरकारी जग्गाहरूमा रहेको अतिक्रमणलाई निरन्तराहिन गर्ने तथा न्यस्ता जग्गाहरू गाउँपालिकाको मानहनमा ल्याउने प्रक्रिया अघि बढाउन तथा सावंजनिक पर्ने तथा सरकारी जग्गाको संरक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

##### ४.२ शैक्षिक विकास कार्यक्रम

- नेपालको पहिलो बालमैत्री गाउँपालिका धोषण भएको यस पालिका भित्रका सम्पूर्ण बालबालिकाहरूलाई बालमैत्री गाउँपालिका धोषणका सुचक बमाजिमका न्युनतम सेवा, सुविधा र संरक्षणको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गाउँ शिक्षा ऐन २०७५ बमोजिम मा वि तह सम्मको शिक्षा व्यवस्थित गरिनेछ शैक्षिक विकास कार्यक्रमको स्थापना गरिने छ । गाउँपालिका भित्र संचालित सामुदायीक क्याम्पसको स्तरउन्नतीमा सहयोग गरिने छ ।
- शिक्षाभेत्रको लागि विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सुधार, खानेपानी, फरिंचर लगायत विपन्न जेवेन्दार विद्यार्थीहरूका लागि पोशाक, शैक्षिक तथा खेलकूद सामारी विनरणको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- शिक्षामा सबैको पहुच कार्यक्रम संचालन गरि विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरूलाई विद्यालय भनाने गर्ने र विद्यालयमा उनिहनको उपस्थीर्निलाई निरन्तरता दिई शैक्षिक उपलब्धि वृद्धि गर्न आधारभूत तहको शिक्षणलाई निश्चलक तथा अनिवार्य गराउने कार्यलाई निरन्तर दिइनेछ ।
- नेपाल सरकार तथा बागमती प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा पार्थमिक तहका विधायी भाइवाहीनीहरूलाई दिवा खाजाको व्यवस्थापन गरिनेछ ।



  
 निर्णय प्रभाग  
 राज्यपाल  
 अधिकारी  
 अधिकारी

- विद्यालय व्यवस्थापन समिति<sup>१</sup> शिक्षक अभिभावको अधिकारीहरुको सम्मान अमता अभिवृद्धि गर्नुका साथै शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुको अभिलेख स्थापन गरिनेछ ।
- शिक्षक विद्यार्थी अनुपातका आधारमा शिक्षक दरबान्द कम भएका विद्यालयहरुलाई विद्यार्थी महाका आधारमा शैक्षिक व्यवस्थापन अनुदान प्रदान गरिनेछ ।
- उत्कृष्ट विद्यालय, शिक्षक तथा उत्कृष्ट अक प्राप्त गर्ने स्थावर्षावालाई प्रस्तुत गरिनेछ ।
- कम्प्युटर, कृषि तथा भेटेनरी लगायत प्राविधिक शिक्षालयहरु स्थापना गरि सचालनमा महायोग पुर्याइने छ ।
- मनहरीमा अवस्थित एक भाव क्याम्पस सचालनको लागि आवश्यक अनुदान महायोग उपलब्ध गराइनेछ ।
- बाल विकास सहजकर्ता र विद्यालय कर्मचारीले प्राप्त गर्दै आएको सुविद्यामा गाउपालिकाको लफ्टवाट मासिक रु १०००/- का दरले प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराइने छ ।

#### ४.३ स्वास्थ्य सेवा

- गाउँ कार्यपालिकाको नियमित मासिक बैठक भत्ता रकम कोरोना भाईरस रोकथाम विपद व्यावस्थापन कोषमा जम्मा गरिने छ ।
- कोरोना भाईरस (कोभिड १९) का कारण श्रृंजित असहज परिस्थीति तथा आम मानव जातिमाधि पनि गएको सकट व्यवस्थापनको कार्यलाई पहिलो प्रार्थमिकता दिई मानव जिवन बचाउने अभियानलाई पहिलो प्रार्थमिकता दिईनेछ ।
- जोखिम युक्त क्षेत्रवाट फर्किएका नागरिकहरुलाई जिम्मा लिने, सुरक्षित तथा न्युनतम सुविधा सहीत क्वारेन्टाइनमा राख्ने, गोरी पहिचान भएका नागरिकहरुको उचित उपचार गर्ने र समाजमा पुनर्स्थापना गराउने तथा आम गाउपालिका वार्षिकहरुलाई भरपर्दो तथा प्रयाप्त सुचना प्रवाह गरि रोगवाट सुरक्षित राख्नेकार्यमा प्रयाप्त स्रोतसाधन र जनशक्ति परिचालन गरिनेछ ।
- कोरोना भाईरसको प्रकोप न्युनिकरण तथा उपचारमा संलग्न स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी तथा फल्टलाईनमा खटने जनशक्तिको सुरक्षा र सुविधामा कुनै कमीहुन नदिने गरि आवश्यक स्रोतसाधन विनियोजन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य सेवालाई अझ विश्वामिलो, भरपर्दो र पहुँचयोग्य बनाउन तथा वर्तमान परिस्थीतीसँग सामना गर्नसक्ने बनाउन प्रार्थमिक स्वास्थ्य केन्द्र तथा स्वास्थ्य चौकीहरुको आवश्यकतानुसार सुविधायुक्त बनाउदै लाग्नेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको सेवाको उचित मूल्यांकन गरिनुको साथै उनिहरुको अमता अभिवृद्धि तालिम सचालन र स्वयंसेविका आयआर्जन कोष स्थापना गरिनेछ ।
- मनहरी गाउपालिकाभित्रको नागरिकता भएका सतप्रतिशत आमाहरुको प्रसुती स्वास्थ्य सम्यामा गराउने सुनिश्चितताका लागि महिलाले दुई वटा सम्म सन्तान स्वास्थ्य सम्यामा प्रसुती गराउदा रु २००० बराबर प्रोत्साहन स्वरूप पोषण सामाग्री उपलब्ध गराइने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईएकोछ ।
- बालबालिकाहरुलाई खोपको पहुँच अभिवृद्धि गर्दै पूर्ण खोप गाउपालिका घोषणा भैसकेको सदर्भमा स्थायीत्व प्रदान गर्न घोषणा पञ्चात्कार्यका लागि गाउपालिका खोप क्लिनिक निरन्तरता दिईनेछ ।
- समुदाय, ज्येष्ठ नागरिक, अंति विपल दलित, जनजाती तथा अल्पसम्भव लोपोन्मुख लक्षित वर्गको स्वास्थ्य सेवामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न एकिकृत स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

निर्णय प्रमाणित  
प्राविधिक

निर्णय प्रमाणित  
प्राविधिक

- व्यापक स्वास्थ्य विभाग कार्यक्रम संचालन गर्ने बाहेविभाग विधान नामांकनलाई स्वास्थ्य विभाग प्रहरीको लागि गाउपालिकाको तपांवाट विभाग गर्ने बाहेविभाग यहाँगै कोषका स्थापना र संचालनलाई यस आवधि पर्ने निश्चलताका दिइएकोद्दृश्य ।
- अनेकाथे रूपमा जचि गर्ने पनि समयमा गर्ने जचि गर्नुले आउदा पोषणको व्यवस्था सहित उचित प्रोत्साहित गरिनेछ । ऐसू कृषिपणको चपोटामा परेका बालबालिकाको पाइँचान गरी निश्चल उपचारको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- र ल्लोरी मात्रको जन्म पश्चात स्थानी बक्त्याकरण गर्ने विचारित महिला/पुरुषलाई पोषण यामर्गीको साथै उचित नगद प्रस्तावको कार्यक्रमलाई निश्चलता दिइनेछ ।
- मनहरी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा पन्थ शैयाको अस्पताल नियांण कार्य यसै वर्षाट श्रम्भान तर्फ भएकोले तथा बस्पताल भवन तयार तहांदा सम्मको लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरी स्वास्थ्य सेवा सुचारु गर्ने आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

#### ४.४ महिला

- महिला शशक्तिकरणका लागि मानव वेचविधन, घरेलू हिसा, वहाविवाह, नेतृत्व विकास, लैंगिक हिसा तथाविभिन्न खाले सचेतना, गोष्ठी, तालिम, आयआजन, शिपमूलक कार्यक्रमहरूमा संचालन गरिनेछ ।
- महिलाहरूलाई व्यावसायिकतात्पर उन्मुख गराउन आवश्यक गोपमूलक, आयमूलक तालिम कार्यक्रमका साथै वेचविधन, हिसाबाट पिडित अतिविपन्न महिलाहरूलाई प्राविधि हस्तान्तरणको माध्यम बाट आत्मनिभरताका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- घरेलू हिसा, असुरक्षित वैदेशिक रोजगार, वहाविवाह, मानव वेचविधन लगायत वाट प्रभावित महिलाहरूलाई निश्चल कानुनी सहायता प्रदान गरिनेछ । त्यस्ता महिलालाई अल्पकालिन संरक्षणका लागि सेफ हाउससचालन गरी आश्रय प्रदान गरिनेछ ।
- घरेलू मरीरा उत्पादन वा अन्य सबै प्रकारका मदिरा विक्रि वितरणमा महिला संलग्नतालाई निरुन्माणीत गरिनुको साथै स्त्री पेशामा संलग्न महिलालाई वैकल्पिक आयआजनको कार्यक्रममा आवढू गराइनेछ । महिलाहरूको आधिक सशक्तिकरणका लागि विभिन्न आयआजनका कार्यक्रममा लगानी गर्ने महिला सहकारी मार्फतउपाध्यक्ष महिला उत्थान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीका लागि सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

#### ४.५ बालबालिका

- नेपालको पहिलो बालमैत्री गाउपालिका घोषणा भएको यस पालिका भित्रका सम्पुर्ण बालबालिकाहरूलाई बालमैत्री गाउपालिका घोषणाका सुचक वमोजिमका न्युनतम सेवा, सुविधा र संरक्षणको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- नेपालको पहिलो बालमैत्री गाउपालिका घोषणका लागि तयार गरिएको लगानी योजना र योको दिगोपनाका लागि तयार भएको पाँच वर्षे रणनीतिक योजना वमोजिमको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- बालबालिकाहरूको सुरक्षा सहभागिता र बाल अधिकारको संरक्षणको लागि गाउवाल संरक्षण सर्मानि र गाउपालिकाको समन्वयमा मनमोहन बाल सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- बालबालिकाहरूको मनोरञ्जनको लागिएक बडा एक बालमैत्री उद्यान कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै लाग्नेछ ।
- बालविवाह, बालश्रम, बालदासत्व विरुद्ध कार्यक्रमहरू बाल संजाल, बाल संरक्षण सर्मानि र गाउपालिकाको साझेदारीमा गरिनेछ ।

- बालविवाह रोकन गाउँउक्षेत्र भित्र हुने विवाहका कार्डमा वर वधुको अनिवार्य उमेर उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याईने छ।

#### ४.६ अपाङ्गता वा फरक क्षमता भएका नागरिक

- गाउँउपालिका क्षेत्रमा निर्माण गरिने सार्वजनिक भौतिक पूर्वाधारहरूलाई अपाङ्गमैत्री बनाईनुका साथै अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको वर्गिकरण गरि सदैले परिचय पत्र प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था गरिनेछ।
- अपाङ्गताको प्रकृति हेरी अपाङ्गता सहायता सामग्रीहरूउपलब्ध गराईने छ।
- अपाङ्गहरुको जीवनस्तर सुधार गर्ने कार्यलाई विभिन्न तालिम, सचेतना, अन्तरक्रियाकार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- भिन्न क्षमता भएका व्यक्तिको सम्मान र जीवन निर्वाहका लागि सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रदान, वीउ पूँजी सहितका आयमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरी आत्मनिर्भरता तर्फ उन्मुख हुने वातावरणको सिर्जना गरिनेछ।

#### ४.७ जेष्ठ नागरिक

- जेष्ठ नागरिकहरुको विषेश आवश्यकता र भावनालाई कदर गरि सम्मानित एवं सुरक्षित जीवनयापनमा सहयोग पुग्ने गरिजेष्ठ नागरिक सहायता कोषको स्थापना गरिनेछ। उक्त कोष मार्फत जेष्ठ नागरिकको निशुल्क स्वास्थ परिक्षण र नियमित खानुपर्ने औसधी निशुल्क वितरणको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- जेष्ठ नागरिकहरुको जीवनयापनलाई सहज र सम्मानित एवम् मर्यादित बनाउन **ज्येष्ठ नागरिकस्नेहघर** सञ्चालन संगै कल्याणकारी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- सन्तान विहिन जेष्ठ नागरीक(आमा वा)हरुका लागि आश्रय भबन निर्माणको पहल गरि संरक्षणको उचित व्यवस्थापन गरिने छ।
- जेष्ठ नागरिक सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तरगत सामाजिक सुरक्षा रकम वितरण कार्यलाई बैकहरु संग सहकार्य गरि सहज र सरल बनाईनेछ।

#### ४.८ एकल महिला, आदिवासी, जनजाति तथा उत्पीडित जाती उत्थान

- एकल महिलाहरूलाई समाजमा सम्मानपुर्वक जीवन यापन गर्न सक्षम बनाउन विभिन्न जिविकोआर्जन सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- सिमान्तकृत, लोपोन्मुख तथा उत्पीडित जातीको संरक्षण तथा विकासका लागि उनीहरुको भाषा तथा सांस्कृतिको संरक्षण गर्नुका साथै **एकल महिलाको** लागि सीप विकास तथा आयमूलक कार्यक्रमहरुमा पहुँच वढिगरिनेछ।
- आदिवासी तथा जनजातिहरुको विशिष्ट पहिचान दिने सेवा, वस्तु, संस्कृति, कला तथा वस्तीको संरक्षण र सम्बद्धन गर्न उपयुक्त स्थानमा संग्रहालयको स्थापना र संरक्षणमा जोड दिईनेछ।
- दलित वर्गको समग्र आर्थिक उन्नतिको लागि परम्परागत सीप र ज्ञानलाई व्यवसायीकरण गर्नको लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ। परम्परागत आरनलाई विस्थापित गरि सुधारिएको आरन वितरण गरिनेछ।

#### ४.९ साहित्य, भाषा, कला, संस्कृति, र पत्रकारीता

- साहित्य, भाषा, कला, संस्कृति संरक्षण एवं सम्बद्धनको कार्यलाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ। प्रार्थामिक तह सम्म मातृ भाषमा अध्ययन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ।

३१३

३१४



- सञ्चार माध्यमहरूको विकास र प्रवर्द्धनमा सञ्चालन, पारदर्शीता, पर्यटन प्रवर्द्धन र गाउपलीकाले लिएका अग्रसरताहरु वा अभियानहरूको वारेमा जनतालाई सुसुचित गर्ने तथा नागरिकको सल्लाह सुन्खाव लिने पृष्ठपौष्ठण संयन्त्रको रूपमा सञ्चार क्षेत्रमध्ये सहकार्य गरिनेछ।
- सञ्चार माध्यमहरूको विकास र प्रवर्द्धनमासहयोग गरिनेछ। लोक कल्याणकारी विजापन वितरणलाई पारदर्शी र मितव्ययी बनाइनेछ।
- आधारभूत पत्रकारिता तालिम् कार्यक्रम सञ्चालन गरि युवायुवतीहरूलाई पत्रकारिता तर्फ आकर्षित गराउने नीति लिईनेछ।
- विभिन्न विधालयहरु मार्फत साहित्यिक गतिविधिहरु सञ्चालन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ।

#### ५. सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास

##### ५.१ मानव संसाधन विकास कार्यक्रम

- कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ। उपभोक्ता समितिलाई सार्वजनिक निर्माण सम्बन्धि अभियानकरण सञ्चालनलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- कर्मचारीहरूको मनोवल उच्च राख्न मौद्रिक गैरमौद्रिक प्रोत्साहनका साथै अध्ययन अबलोकन भ्रमण र उत्कृष्ट कर्मचारीलाई पुरस्कृत गरिनेछ।
- उन्कृष्ट कार्य गर्ने उपभोक्ता समितिलाई पुरस्कृत गरिनेछ।
- स्थानिय स्तरमा लघुउधम लाई प्रवर्द्धन, गरी दक्ष स्वरोजगार उत्पादन गर्न कम्तिमा १०० युवालाई नालिम प्रदान गर्ने कार्यक्रम ल्याईनेछ।
- गाउपलीकाको निर्णय कार्यान्वयन, बजार अनुगमन तथा स्थानीय सुरक्षा समेतका आधारमा विष्लेषण गरि यसै आर्थिक वर्षमा नगरप्रहरीको दरवन्दि सिर्जना गरि पदपुर्ति गरिनेछ।
- यसै आर्थिक वर्ष भित्रएक थान सुविधा सम्पन्न एम्बुलेन्स खरिदको प्रकृया अगाडी बढाइनेछ।

##### ५.२ सूचना, प्रविधि तथा अभिलेख व्यवस्थापन

- सूचना प्रविधिको माध्यमवाट विधुतिय सुशासन कायम गर्न गाउपलीका तथा बडा कार्यालय, स्वास्थ्यसंस्था तथा विधालयहरुमा सूचना प्रविधिको उपयोग बढाइनेछ।
- अनलाईन कर प्रणालिको स्थापना मार्फत कर, दस्तुर शुल्क अनलाईन वैकिंग प्रणाली मार्फत भुक्तानी गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
- गाउ स्तरीय सूचना प्रणाली व्यवस्थित गर्न पालिका सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने कार्य कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।
- गाउपलीकाका नीति कार्यक्रम लगायत महत्वपूर्ण सूचना तथा निर्णयहरूलाई सूचना प्रविधिको माध्यमवाट पारदर्शी बनाइने छ। मनहरी एप् प्रयोग गर्न आम नागरीकलाई आक्तान गरिने छ।
- मुख्य बजार क्षेत्रमा सुचनापाटी स्थापना गरिने छ।
- जिल्ला तथा गाउपलिकामा प्रकाशित/प्रशारण हुने एफ एम. पत्रिका, अनलाईन खबर लगायत माध्यममा पारदर्शी रूपमा विजापन वा सूचना सामग्री उपलब्ध गराइने छ।

##### ५.३ सामाजिक परिचालन

- समुदायमा आधारित कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रहरूवाट पूर्व गठित समूहहरूलाई नै परिचालन गर्ने तथा निस्कृय समूहहरूको पुर्नगठन गरिने छ।

- सामाजिक सशक्तिकरणको लागी वडा वडामा प्रौद्योगिकीय संस्था गठन गरी समुदायको परिचालन गरिने छ ।
- टोल विकास संस्थाहरुको संस्थागत विकास गर्ने गाउपालिकामा सुचिकृत गर्ने, मसलन्द तथा अन्य सामाग्री सहयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।
- टोल विकास समिति मार्फत सरभफाइ तथा जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

#### ५.४ गैर सरकारी संस्था/उपभोक्ता समिति तर्फ

- गैर सरकारी संस्थाहरुको परिचालन र समन्वयमा गर्ने सकिने सामाजिक परिचालन, तालिम, क्षमता विकास जस्ता कार्यक्रमहरु दुवै पक्षको सहलगानीमा गर्ने सकिने गरि नीतिगत व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँक्षेत्रमा कार्यरत रहेका गैर सरकारी संस्थाहरुवाट सञ्चालित कार्यक्रमहरुको अनुगमनका लागि विशेष व्यवस्था गरिनेछ ।
- आयोजना सञ्चालन सम्बन्धमा उपभोक्ता समितिलाई प्रशिक्षित गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- समयमै र गुणस्तरीय रूपमा योजना सम्पन्न गर्ने उपभोक्ता समितिहरु तथा निर्माण व्यवसायीहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिईने छ ।

#### ५.५ आन्तरिक स्रोत परिचालन तर्फ

- सम्पत्तीकर, विज्ञापनकर, व्यवसायकर, घर वहालकरलाई व्यवस्थितरूपमा संकलन गर्न वडा कार्यालयहरुको क्षमता विकास गरिनेछ । करको दायरा फराकिलो पार्न यसै वर्ष भित्र करदाताको लगत संकलन गर्ने कार्यको प्रारम्भ गरिनेछ ।
- अनलाईन वैकिंग प्रणाली मार्फत कर दाखिला गर्ने सकिने सुविधा प्रदान गर्न अनलाईन कर प्रणालीको सुरुवात गरिनेछ ।
- आगामी आर्थिक वर्षका लागि करको दर परिमार्जन नगरि करका दायराहरु फराकिलो पार्न नया स्रोतहरुको पहिचान गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको राजश्व परामर्श समिति, राजश्व शाखालाई सुदृढ र सक्षम बनाइनेछ ।
- समयमा कर तथा शुल्क तिर्ने गाउँवासीलाई थप होसलास्वरूप निश्चित प्रतिशत छुट दिने तथा समयमा कर तथा शुल्क नतिर्ने गाउँवासीलाई जरिवाना गर्ने तथा वार्षिक रूपमा सबैभन्दा बढी कर तिर्ने करदातालाई सम्मान गर्ने कार्यलाई निरल्तरता दिइनेछ ।

#### ५.६ अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण

- अनुगमन प्रणालीलाई छिटो छरितो तथा वस्तुविष्ट बनाउन अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिलाई साधन स्रोतको कमि हुन दिईने छैन । अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण पच्छात प्रतिवेदन दिने र सोका आधारमा पृष्ठपोषण लिने कार्यलाई थप व्यवस्थित बिनाईनेछ ।
- गाउँ क्षेत्र भित्र सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरुको नतिजामा आधारित अनुगमन प्रणाली (Result Based Monitoring System)को मर्मअनुसार अनुगमन र मुल्याङ्कन कार्यलाई निरल्तरता दिईनेछ ।
- गाउँपालिकावाट सञ्चालित कार्यक्रमहरु अनुगमन पच्छात मात्र भुक्तानी दिईनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अन्य निकायहरुवाट सञ्चालित आयोजना तथा कार्यक्रमको पनि अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गर्न अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

संचालित कार्यक्रम  
गाउँपालिका  
प्रौद्योगिकीय संस्था

मनहरी गाउपालिका  
रेखा, मकवानपुर  
बाल्यती प्रदेश, नेपाल

## ५.७ संगठन तथा सुशासन तर्फ

- स्थानीय निकायका कर्मचारीहरुको क्षमता विकास तथा कार्यप्रति उत्प्रेरित गर्ने आवश्यकतानुसार तालिम, गोष्ठी तथा अभिभुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- विद्यमान सामाजिक सुरक्षा भन्ना वितरण प्रक्रियालाई अझ बढी व्यवस्थित र सुलभ बनाइने छ। भत्ता प्राप्त गर्ने नागरिकहरुको नामावली गाउपालिकाको Website मा राख्ने व्यवस्था समेत मिलाइनेछ।
- स्थानीय तहमा सञ्चालित विभिन्न परियोजनालाई पारदशी, दिगो र व्यवस्थित बनाउन सावजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण र सावजनिक परीक्षणगर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- उच्चस्तरको कार्यसम्पादन रहेका कर्मचारीलाई प्रोफेसाहनका लागि नगद पुरस्कार तथा सम्मानको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण तथा पञ्जिकरण कार्यलाई व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा आबद्ध गरिनेछ।
- स्थानीय न्यायिक समिति मार्फत शान्ति, सद्भाव र न्यायको अनुभुति गर्ने सम्बन्धे वातावरण निर्माण गरिनेछ।

सभाध्यक्ष महोदय,

यी तोकिएका कार्य अगाडी बढाउनका लागि कूल रु...५६९६३५५२०/- को बजेट विनियोजन गरेको छु। उक्त विनियोजित रकम खर्च गर्नको लागि नेपाल सरकार वित्तिय समानिकरणबाट ७९५५५००००/-, बागमती प्रदेश सरकार वित्तिय समानिकरण अनुदान बाट १०२८८८०००/-, नेपाल सरकार सशर्त अनुदानबाट ५८४८०००/-, बागमती प्रदेश शसर्त अनुदानबाट २५४५५०००/-, राजस्वको सोत बांडफांडबाट रु १२१२२६५५२०/-, बन रोयल्टीबाट रु ५०,००,०००/- र अन्य सशर्त अनुदान, सामाजिक सुरक्षा रकम तथा आन्तरीक राजस्व परिचालन बाट २०२३६०००/- प्राप्त हुने अनुमान गरीएको छु। यसका अलावासामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत नेपाल सरकारबाट थप रु ६६३८०००/- समेत प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु।

उक्त सोत मध्येवाट चालु खर्चतर्फ कुल रु..... (कुल विनियोजनको प्रतिशत) र पुऱ्यिगत कार्यक्रम तर्फरु..... (कुल विनियोजनको ..... प्रतिशत) रकम विनियोजन गरेकोछु।

सभाध्यक्ष महोदय,

यस निति कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनबाट मनहरी गाउपालिकाले कोरोना भाईरस (कोभिड १९)बाट उत्पन्न मानविय सकटबाट मनहरी वासि दाजुभाई तथां दिदीबहिनीहरुलाई सुरक्षित राख्न, यस्ता प्राकृतिक प्रकोप तथा महामारीबाट सुरक्षित बनाउन केहि मद्दत पुग्ने विश्वास लिएको छु। यसै गरी नियमित विकास प्रक्रिया अन्तर्गत विनियोजित कार्यक्रम र बजेट मार्फत मनहरी गाउपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, भौतिक तथा मानविय क्षमता विकासका गतिविधि सम्पादन गरि मनहरी गाउपालिकालाई सधम र समृद्ध बनाउदै लाने विश्वास लिएको छु। हामीले विकासमा ठुला पुर्वाधार निर्माणका लक्ष्यसाथ शुरु गरेको यस वर्षको कार्यक्रमले पक्कै पनि ठोस परिणाम दिनेछ भन्नेमा म विश्वस्त छु। मनहरी गाउपालिकाको समृद्धिका लागि सहयोग र सद्भाव राख्नुहुने नेपाल सरकार, बागमती प्रदेश सरकार, यस क्षेत्रका आम नागरिक, नीजि क्षेत्र, सरकारी सद्भाव राख्नुहुने नेपाल सरकार, बागमती प्रदेश सरकार, यस क्षेत्रका आम नागरिक, नीजि क्षेत्र, सरकारी तथा गैह सरकारी क्षेत्र, सामुदायिक संस्था, सञ्चारकर्मी लगायत प्रति हाँदिक आभार व्यक्त गर्दछु। विनियोजित

५०  
नियमित प्रमाणित  
लाल फ्रान्सोव झोप्केन  
व्यापार



कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनमा सम्बन्धीत सवैपक्षको सहयोग रहने अपेक्षा गरेको छु । बजेट तथा कार्यक्रम तजुमाको क्रममा: मार्गनिर्देश गर्नुहुने गाउँकार्यपालिका सदस्यहरूमा आभार प्रकट गर्दछु । साथै सुझाव तथा सल्लाह प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारी तथा अन्य सरोकारवालाहरूलाई धन्यवाद प्रकट गर्दछु ।

अन्त्यमा,

कोरोना भाईरसका कारण असहज बनीरहेको मानविय सम्यताको रक्षा, रोग, भोक र गरिविको दुखक्वाट माथि उठ्ने हाम्रो साभा प्रयासमा सवैको उत्तिकै योगदान आजको आवश्यकता हो । असिमित मानविय तथा सामाजिक आवश्यकता तथा चाहन्ता विचसिमित साधनद्वारा समृद्धि हासिल गर्ने कुशल र मितव्यर्थी व्यवस्थापन जरुरी रहेको हुन्छ । यस स्थानीय सरकारद्वारा विनियोजित बजेट तथा कार्यक्रमले आर्थिक, सामाजिक विकासका अनेको सम्भावनाका ढोकाहरू पहिल्याएको सन्दर्भमा सवै एकवढ भयौ भने समृद्धि सम्भव देखिन्छ ।

धन्यवाद ।

स्थानीय तहको आर्थिक ऐन

मनहरी गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

**प्रस्तावना:** मनहरी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न बाझूनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम मनहरी गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७७” रहेको छ ।  
(२) यो ऐन २०७७ साल श्रावण १ गतेदेखि मनहरी गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
२. सम्पति कर र भूमिकर (मालपोत): गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम घर। संरचना र सो ले चर्चेको जरगा (भवनले ओगटेको क्षेत्रफल बराबरको जरगा वा पीछ हजार चार सय छयहतर वर्गाफिट) डेढ कष्ट। मा सम्पति कर असूल उपर गरिनेछ । उपदफा (१) बमोजिम सम्पती कर लगाउने भनि तोकेको घर जरगा बाहेकका अन्य जरगा भएमा अनुसूचि (२) बमोजिम भूमिकर (मालपोत) लगाइनेछ ।
३. घर बहाल कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, रयोरेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जरगा वा पोखरी पूरे अधिक तबरले बहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जरगा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
४. व्यवसाय कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
५. सवारी साधन व्यवस्थापन शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने सवारी साधनमा अनुसूचि (५) बमोजिम सवारी साधन व्यवस्थापन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
६. विज्ञापन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (६) बमोजिम प्रदेश सरकारले तोकिएको क्षेत्रमा विज्ञापन कर लगाइनेछ ।
७. मनोरन्जन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा प्रदेश सरकारले तोकिए बमोजिम अनुसूचि (७) अनुरूप मनोरन्जन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
८. बहाल बिटौरी शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सार्वजनिक सम्पतिको उपयोग तथा आफुले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेका अनुसूचि (८) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
९. पार्किङ शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ मुविधा उपलब्ध गराए बापत अनुसूचि (९) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१०. सेवा शुल्क, दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, सञ्चालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि (१०) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवामाहीकाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. बातावरण शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका विभिन्न उद्योग व्यवसाय निर्दिजन्य पदार्थ उत्खनन रुख कटान लगायतमा अनुसूचि (११) बमोजिम बातावरण शुल्क लिईने छ । गाउँपालिका क्षेत्र रहेका प्राकृतिक श्रोत र गाउँपालिकाले संरक्षण, रेखदेख गर्न सक्नेका वा गर्नु पर्ने विज बस्तुको र उपभोक्ता संरक्षित प्राकृतिक विज बस्तुमा गाउँपालिकाले आपनो क्षेत्रबाट निकासी भैजानेमा अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइ असूल उपर गर्न सक्नेछ ।
१२. दहतर, बहतर तथा निकासी शुल्क: आ व २०७७।७८ को दुइ गिडी बालुका बहतर दहतरको संकलन, विकी, निकासीमा बागमासी प्रदेश आर्थिक ऐन २०७७ को अधिनमा रही अनुसूचि (१२) बमोजिम दहतर, बहतर तथा निकासी शुल्क लिईनेछ ।

निर्णय प्रशासन शासकीय  
गाउँपालिका

मनहरी जा.  
विधायिका  
जिल्हा, मुकदमा  
लगाई प्रदेश, राष्ट्र

गाउँपालिका क्षेत्रको कृषीजन्य पदार्थ निकासीमा अनुसूची (१३) बमोजिम निकासी दस्तुर लगाईनेछ । त्यसैगरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्रबाट संकलन भइ निकासी हुने कवाडी सामान मा अनुसूची (१४) बमोजीम कवाडी शुल्क लगाईने छ ।

१३. कर छुट्टायस ऐन बमोजिम कर तिने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।  
 १४. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

अनुसूचीमा उल्लेखित करका दरहरुबाट आगामी आ.व.को मनहरी गा.पा.को आन्तरीक आय तपशील बमोजिम रहने समेत प्रक्षेपण गर्न चाहन्छ ।

तपशील:

आन्तरीक राजस्व तथा अन्य आम्दानी प्राप्तिको अनुमान

आ.व. २०७७/०७८

				अनुसूची-३
	शीर्षक	आ.व. २०७५/७६ को यथार्थ	आ.व. २०७६/७७ को संशोधित अनुमान(जेष्ठ महिना सम्म)	आ.व. २०७७/७८ को लाग्य
	आन्तरीक राजस्व:	०	०	१६७५०००००
१	सम्पत्ति कर	१०८६७२९	१४२५४७.०८	१५०००००
२	घरबहाल कर	६१६७८८.३९	४००४८७.३६	७०००००
३	सेवा शुल्क (स्थानीय पूर्वाधार तथा सेवा उपयोगमा) नक्सापास दस्तुर	६३५६८४.३०	७९३८३१	१००००००
४	दस्तुर (स्थानीय तहबाट हुने सिफारिम लगायतमा)	४०९७८९४	४५८०२४६.४७	५००००००
५	विज्ञापन कर	०	०	१०००००
६	व्यवसाय कर	१४६७४०९	२५७८००	१५०००००
७	भूमिकर (मालपोत)	२९६९६४५	१४९९२३८	१५०००००
८	दण्ड जरिवाना	०	४५८७००	१०००००
९	व्याक्तिगत घटना दर्ता जरिवाना	७२९.८०६	८९२८६८	५०००००

१०  
निर्णय प्रमाणित  
लाल प्राप्तकाव भाष्माल

११  
कर राज अपार

*R. R. Smith, Jr.  
R. R. Smith, Jr.*

## मनहरी गाउँपालिकाको विनियोजन विद्येयक

मनहरी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/२०७८ को सेवा र कार्यहरुको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विद्येयक

सभामा पेश भएको मिति: २०७७/०३/१०

प्रस्तावना: मनहरी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को सेवा र कार्यहरुको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा (२) बमोजिम मनहरी गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम "मनहरी गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७७" रहेको छ।

(२) यो ऐन तुरन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार: (१) आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को निमित्त गाउँकार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त अनुसूची हरुमा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु. ७६,१६,३५,४२०। (अक्षेरुपी छयात्तर करोड सोह लाख पैतिस हजार चार सय बिस रुपैया मात्र) मा नबढाई निर्देष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिने छ।

३. विनियोजन: (१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को निमित्त मनहरी गाउँपालिकाको गाउँकार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरिने छ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरेको रकम मध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँ/नगरकार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ। यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ़ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ। पूँजिगत खर्च र एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ। पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँचा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँचा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा

निर्णय बमागत अधिक  
सुलभ शासकाले  
उपराज अध्यक्ष



बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षक तर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्च तर्फ विनियोजित रकम ब्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन ।

तर चालु तथा पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिने छ ।

(३)उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशतभन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा गाउँसंभाको स्वीकृति लिनु पर्नेल्दछ ।

#### अनुसूचि-१.

(दफा २ संग सम्बन्धित)

नेपालको संविधानको धारा २२९ (२) बमोजिम  
सञ्चित कोषबाट विनियोजन हुने रकम

आ.ब. २०७६/७७ को विनियोजन विद्येयक		
क्र.सं.	विषय क्षेत्र	विनियोजित रकम रु.हजारमा
	आर्थिक विकास	३४०५०
	कृषि	२२१५०
	उद्योग तथा वाणिज्य	२९००
	पर्यटन	९०००
	सहकारी	०
	वित्तीय क्षेत्र	
	सामाजिक विकास	१८४९५
	शिक्षा	१३७१००
	स्वास्थ्य	३१९९३
	खानेपानी तथा सरसफाइ	१००००
	संस्कृति प्रवर्द्धन	०

२  
अधिकृत  
लाल

राज्य, प्रदेश विभाग  
समाजीकरण

खेलकूद तथा मनोरधन	४०००
सामाजिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	११६२
पुर्वाधार विकास	२७८८९०
स्थानीय सड़क, पुल तथा झोलहेपुल	२०६०९०
वित्ती	०
भवन तथा सहारी विकास	५५०००
उर्जा, लधु तथा साना जलविधुत (वैकल्पिक उर्जा समेत)	८००
सज्जार	०
वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	२५९००
वन तथा अ. संरक्षण	०
जलाधार संरक्षण	०
वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	०
फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन	०
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण	२०००
विपद व्यवस्थापन	१५०००
सामाजिक सुरक्षा तथा रोजगारी व्यवस्थापन	८९००
वारुण यन्त्र सञ्चालन	०
संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	२३८६९०.४२
सामान्य सेवा	७२४००
सुरक्षा व्यवस्थापन	०

प्रमाणित  
प्रमाणित  
ज्ञात  
ज्ञात



સૂચના પ્રવિધિ	०
પણ્ણિકરણ વ્યવસ્થાપન	₹२००
સ્થાનીય તથા સંકલન ર અમિલેખ વ્યવરથાપન	३૦૦
સુશાસન પ્રવર્દ્ધન	१००००
અનુસન્ધાન તથા વિકાસ	०
અન્યાન્ય વર્ગિકૃત નભએકો	₹५ ९७९०.४૨
જમ્મા બજેટ	₹६ ९६ ३५.४૨

સરકારી શાળાસત્તી  
તેપાલ, ગુજરાત  
એન્ડ પાલકાચ  
એન્ડ રિયે, સક્રવાનપુર  
શાળાસત્તી પ્રદેશ, તેપાલ